

Hallituksen esitys eduskunnalle työeläkelakien ja maatalousyrittäjän työtaturma- ja ammattitautilain muuttamista koskeväksi lainsäädännöksi

Asia

Hallituksen esitys eduskunnalle työeläkelakien ja maatalousyrittäjän työtaturma- ja ammattitautilain muuttamista koskeväksi lainsäädännöksi (HE 27/2023 vp).

Valiokuntakäsittely

Valiokunnan mietintö: Sosiaali- ja terveystoimi (StVM 7/2023 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että valtioneuvosto seuraa Eläketurvakeskuksesta annetun lain 4 §:n toimeenpanoa sen varmistamiseksi, että Eläketurvakeskuksen tilasto-, tutkimus- ja kehittämistoiminnassa käsitellään yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisesti vain välttämättömiä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

työntekijän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan työntekijän eläkelain (395/2006) 198 §:n 3 momentti, 199 §:n 4 momentti ja 210 §, sellaisina kuin ne ovat, 198 §:n 3 momentti laissa 1456/2011, 199 §:n 4 momentti laissa 1247/2016 ja 210 § osaksi laeissa 354/2010 ja 69/2016, sekä
muutetaan 3 §:n 2 momentin 4 kohta, 75 a §:n 1, 2 ja 4 momentti, 75 c §:n 2 momentti, 83 §:n 5 momentti ja 175 §:n 2 momentti,
sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 2 momentin 4 kohta, 75 c §:n 2 momentti ja 83 §:n 5 momentti laissa 69/2016, 75 a §:n 1, 2 ja 4 momentti laissa 1456/2011 ja 175 §:n 2 momentti laissa 1192/2010, seuraavasti:

Eduskunnan vastaus EV 18/2023 vp

3 §

Työeläkelait

Julkisten alojen työeläkelakeja ovat:

4) eräiden valtakunnassa voimassa olevien julkisten alojen eläkkeitä koskevien säännösten soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annettu maakuntalaki (Ålands författningssamling 2016:76).

75 a §

Työeläkeotteen antaminen

Työeläkeote annetaan työntekijälle sähköisenä tai kirjallisena. Ensimmäisen kerran kirjallinen työeläkeote annetaan työntekijälle sinä vuonna, kun hän täyttää 20 vuotta. Kirjallista työeläkeotetta ei kuitenkaan anneta, jos työntekijä on 2 momentissa tarkoitetulla tavalla valinnut sähköisen työeläkeotteen tai jos hän on käynyt katsomassa sähköisen työeläkeotteen joko lähettämismvuonna tai sitä edeltävien kahden kalenterivuoden aikana.

Jos työntekijä haluaa työeläkeotteen vain sähköisenä, hänen on valittava sähköinen työeläkeote eläkelaitoksen sähköisessä asiointipalvelussa tai käytävä katsomassa sähköinen työeläkeote verkkopalvelussa vähintään kolmen vuoden välein. Sähköiseen asiointipalveluun kirjautumisessa on käytettävä tietoturvallista ja todisteellista tunnistautumistekniikkaa. Sähköisen työeläkeotteen tarjoaa työntekijälle se eläkelaitos, jossa työntekijän työsuhde oli vakuutettu sähköisen työeläkeotteen antamishetkellä tai viimeksi sitä ennen.

Kirjallinen työeläkeote lähetetään muulle kuin 2 momentissa tarkoitetun sähköisen työeläkeotteen valinneelle Suomessa asuvalle työntekijälle kolmantena kalenterivuonna siitä päivästä lukien, kun hän on viimeksi saanut kirjallisen työeläkeotteen tai käynyt katsomassa sähköisen työeläkeotteensa verkkopalvelussa. Kirjallinen työeläkeote voidaan antaa työntekijälle myös työntekijän pyynnöstä. Kirjallisen työeläkeotteen lähettää se eläkelaitos, jossa työntekijän työsuhde oli vakuutettu työeläkeotteen lähettämismvuotta edeltäneen kalenterivuoden lopussa tai viimeksi sitä ennen.

75 c §

Tavoite-eläkeikä työeläkeotteella

Työeläkeote, jossa ilmoitetaan arvio työntekijän tavoite-eläkeiästä sekä arvio hänen vanhuuseläkkeensä määrästä tavoite-eläkeiässä, lähetetään muulle kuin osittaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä olevalle työntekijälle viimeistään hänen alinta vanhuuseläkeikänsä tai arvioitua alinta vanhuuseläkeikänsä edeltävän kuudennen kalenterivuoden aikana, jollei hän ole aiemmin työeläkeotteen lähettämismvuoden aikana käynyt katsomassa arviot sisältävää sähköistä työeläke-

Eduskunnan vastaus EV 18/2023 vp

otetaan verkkopalvelussa. Tämän jälkeen arvio työntekijän tavoite-eläkeiästä ilmoitetaan muun työeläkeotteen antamisen yhteydessä.

83 §

Ikärajojen ja elinaikakertoimen määrittäminen

Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa asetuksella 82 §:ssä tarkoitetut ikäraajat ja elinaikaker-
toimen vuosittain viimeistään kuukautta ennen sen kalenterivuoden alkua, jona työntekijä täyttää
62 vuotta ja josta elinaikakerrointa sovelletaan.

175 §

Eläkelaitoksen vastuu työkyvyttömyyseläkkeestä

Eläkelaitos ei vastaa työkyvyttömyyseläkkeestä siltä osin kuin eläkelaitoksessa vakuutetut tä-
män lain alaiset työansiot 147 §:ssä tarkoitetun tilapäisen työnantajan osalta tai muun työnanta-
jan saman vakuutuksen osalta alittavat 6 662,23 euroa tämän pykälän 1 momentissa mainittuina
kahtena kalenterivuonna.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tämän lain 175 §:n 2 momenttia sovelletaan työkyvyttömyyseläkkeisiin, joissa eläketapahtu-
ma on 1 päivänä tammikuuta 2024 tai sen jälkeen.

Tämän lain 175 §:n 2 momentissa mainittu rahamäärä vastaa 96 §:ssä tarkoitetun palkkaker-
toimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004.

Laki

yrittäjän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan yrittäjän eläkelain (1272/2006) 146 §:n 4 momentin 10 kohta ja 151 §:n 5 momentti,
sellaisina kuin ne ovat 146 §:n 4 momentin 10 kohta laissa 260/2020 ja 151 §:n 5 momentti laissa
1270/2018,

muutetaan 69 a §:n 1, 2 ja 4 momentti, 69 c §:n 2 momentti, 76 §:n 3 momentti, 146 §:n 4 mo-
mentin 9 kohta ja 151 §:n 2 momentti,

Eduskunnan vastaus EV 18/2023 vp

sellaisina kuin ne ovat, 69 a §:n 1, 2 ja 4 momentti laissa 1458/2011, 69 c §:n 2 momentti ja 76 §:n 3 momentti laissa 72/2016, 146 §:n 4 momentin 9 kohta laissa 260/2020 ja 151 §:n 2 momentti laissa 1270/2018, seuraavasti:

69 a §

Työeläkeotteen antaminen

Työeläkeote annetaan yrittäjälle sähköisenä tai kirjallisena. Ensimmäisen kerran kirjallinen työeläkeote annetaan yrittäjälle sinä vuonna, kun hän täyttää 20 vuotta. Kirjallista työeläkeotetta ei kuitenkaan anneta, jos yrittäjä on 2 momentissa tarkoitetulla tavalla valinnut sähköisen työeläkeotteen tai jos hän on käynyt katsomassa sähköisen työeläkeotteen joko lähettämivuonna tai sitä edeltävien kahden kalenterivuoden aikana.

Jos yrittäjä haluaa työeläkeotteen vain sähköisenä, hänen on valittava sähköinen työeläkeote eläkelaitoksen sähköisessä asiointipalvelussa tai käytävä katsomassa sähköinen työeläkeote verkkopalvelussa vähintään kolmen vuoden välein. Sähköiseen asiointipalveluun kirjautumisessa on käytettävä tietoturvallista ja todisteellista tunnistautumistekniikkaa. Sähköisen työeläkeotteen tarjoaa yrittäjälle se eläkelaitos, jossa yrittäjä oli vakuutettu sähköisen työeläkeotteen antamishetkellä tai viimeksi sitä ennen.

Kirjallinen työeläkeote lähetetään muulle kuin 2 momentissa tarkoitetulle sähköisen työeläkeotteen valinneelle Suomessa asuvalle yrittäjälle kolmantena kalenterivuonna siitä päivästä lukien, kun hän on viimeksi saanut kirjallisen työeläkeotteen tai käynyt katsomassa sähköisen työeläkeotteensa verkkopalvelussa. Kirjallinen työeläkeote voidaan antaa yrittäjälle myös yrittäjän pyynnöstä. Kirjallisen työeläkeotteen lähettää se eläkelaitos, jossa yrittäjä oli vakuutettu työeläkeotteen lähettämivuotta edeltäneen kalenterivuoden lopussa tai viimeksi sitä ennen.

69 c §

Tavoite-eläkeikä työeläkeotteella

Työeläkeote, jossa ilmoitetaan arvio yrittäjän tavoite-eläkeiästä sekä arvio hänen vanhuuseläkkeensä määrästä tavoite-eläkeiässä, lähetetään muulle kuin osittaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä olevalle yrittäjälle viimeistään hänen alinta vanhuuseläkeikänsä tai arvioitua alinta vanhuuseläkeikänsä edeltävän kuudennen kalenterivuoden aikana, ellei hän ole aiemmin työeläkeotteen lähettämivuoden aikana käynyt katsomassa arviot sisältävää sähköistä työeläkeotetta verkkopalvelussa. Tämän jälkeen arvio yrittäjän tavoite-eläkeiästä ilmoitetaan muun työeläkeotteen antamisen yhteydessä.

Eduskunnan vastaus EV 18/2023 vp

76 §

Eläketurvan sopeuttaminen yleiseen eliniän muutokseen

Edellä 1 momentissa tarkoitetut ikäraajat määrätään noudattaen työntekijän eläkelain 83 §:ää. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa asetuksella 1 momentissa tarkoitetut ikäraajat vuosittain viimeistään kuukautta ennen sen kalenterivuoden alkua, jona yrittäjä täyttää 62 vuotta.

146 §

Sovellettavat säännökset

Tätä lakia toimeenpantaessa sovelletaan tässä luvussa säädetyn lisäksi, mitä säädetään työntekijän eläkelain:

9) 209 §:ssä tietojen eteenpäin luovuttajan vastuusta.

151 §

Eläketurvakeskuksen ja eläkelaitoksen oikeus saada tietoja valvontaa varten

Eläketurvakeskuksella on valvontavelvollisuuden täyttämiseksi lisäksi oikeus saada Verohallinnolta joukkotietoina:

1) elinkeinoyhtymien nimi- ja yhteystiedot sekä välttämättömät tiedot elinkeinotoiminnasta ja sen tulosta sekä maksetuista palkoista;

2) elinkeinoyhtymän osakkaiden nimi- ja yhteystiedot, henkilötunnukset sekä välttämättömät tiedot työskentelystä ja asemasta yrityksessä, ansio- ja pääomatulo-osuudesta, rahapalkasta, luontoiseduista ja yksityisotoista ja osuudesta yhtymän tuloon ja varallisuuteen samoin kuin välttämättömät tiedot muualta kuin elinkeinoyhtymästä saadusta rahapalkasta ja luontoisedusta;

3) liikkeen- ja ammatinharjoittajien nimi- ja yhteystiedot, henkilötunnukset sekä välttämättömät tiedot ansio- ja pääomatulo-osuudesta, puolisolle jaetusta ansio- ja pääomatulo-osuudesta, rahapalkasta, luontoiseduista ja liikevaihdosta;

4) osakeyhtiön osakkeen omistajien nimet, henkilötunnukset ja tiedot osakeomistuksesta sekä osakeyhtiön nimi, y-tunnus ja tiedot toimialasta, liikevaihdosta, maksetuista palkoista ja yhtiön hallussa olevista osakkeista.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

maatalousyrittäjän eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 138 §:n 5 momentin 10 kohta ja 143 §:n 5 momentti, sellaisena kuin niistä on 143 §:n 5 momentti laissa 1271/2018,
muutetaan 10 c §:n 2 momentti, 75 a §:n 1, 2 ja 4 momentti, 75 c §:n 2 momentti, 78 §:n 3 momentti ja 138 §:n 5 momentin 9 kohta,
sellaisina kuin niistä ovat 10 c §:n 2 momentti laissa 146/2015, 75 a §:n 1, 2 ja 4 momentti laissa 1459/2011 sekä 75 c §:n 2 momentti ja 78 §:n 3 momentti laissa 75/2016, sekä
lisätään 10 d §:ään, sellaisena kuin se on laissa 146/2015, uusi 3 momentti sekä lakiin uusi 10 g § seuraavasti:

10 c §

Apurahansaajan vakuutuksen keskeyttämistä koskeva menettely

Apurahansaajan on viipymättä ilmoitettava Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle, kun hän on aloittanut keskeyttämänsä työskentelyn uudelleen. Ilmoituksen saatuaan Maatalousyrittäjien eläkelaitos jatkaa keskeytetyn vakuutuksen voimassaoloa työskentelyn alkamisesta lukien alkupe räisen vakuutuksen mukaista jäljellä olevaa työskentelyaikaa vastaavasti. Apurahansaajan hakemuksesta hänen työtulonsa voidaan vakuutuksen voimassaoloa jatkettaessa tarkistaa 10 g §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä mainitun pykälän mukaisesti.

10 d §

Apurahalla työskentelyn yhdistäminen vahvistettuun vakuutukseen

Apurahansaajan hakemuksesta hänen työtulonsa voidaan 1 momentissa tarkoitetun yhdistämisen jälkeen tarkistaa 10 g §:ssä säädettyjen edellytysten täytyessä mainitun pykälän mukaisesti.

10 g §

Apurahansaajan työtulon tarkistaminen

Jos apurahansaajalle on vahvistettu 10 a §:n mukainen vakuutus vähintään 12 kuukauden ajaksi, vakuutus päätöksellä hänelle vahvistettu työtulo voidaan hänen hakemuksestaan tarkistaa, jos hänen työpanoksensa apurahan turvin tehtävässä työssä muuttuu yhdenjaksoisesti vähintään neljän kuukauden ajaksi hakemuksen vireilletulosta lukien. Työtuloa ei tarkisteta takautuvasti. Työtulon tarkistamisen edellytyksenä on lisäksi, että:

1) työpanoksen muutos on vähintään 20 prosenttia ja työtulo myös tarkistamisen jälkeen täyttää määrältään 10 a §:n mukaiset vakuuttamisen edellytykset;

Eduskunnan vastaus EV 18/2023 vp

2) tarkistushakemuksen vireille tullessa edellisellä vakuutus päätöksellä vahvistettua vakuutus-aikaa on jäljellä vähintään kuukausi; ja

3) apurahansaaja esittää Maatalousyrittäjien eläkelaitokselle selvityksen siitä, että apurahan myöntäjä hyväksyy esitetyn muutoksen työskentelyaikaan ja työpanokseen.

Apurahansaajalle vahvistettu työtulo tarkistetaan vastaamaan muuttunutta työpanosta prosentuaalisesti siinä suhteessa, mikä vastaa muuttunutta työpanosta verrattuna työpanokseen, jonka perusteella apurahansaajan työtulo viimeksi vahvistettiin.

Työtulon tarkistamisen yhteydessä myös tarkistusajankohtana edellisen vakuutus päätöksen mukainen jäljellä oleva vakuutusaika muutetaan tarkistetun työtulon perusteella. Vakuutusaika muutetaan kertomalla edellä tarkoitettu jäljellä oleva vakuutusaika apurahansaajan edellisen vahvistetun työtulon ja hänelle tarkistetun työtulon suhteella.

Jos apurahansaajalle on samalle tai osittain samalle työskentelyajalle vahvistettu useampia 10 a §:n mukaisia vakuutuksia, vuotuinen työtulo tarkistetaan kunkin vakuutuksen osalta erikseen. Edellä 1 momentissa säädettyjen työtulon tarkistamisen edellytysten on täytyttävä kunkin vakuutuksen osalta erikseen.

75 a §

Työeläkeotteen antaminen

Työeläkeote annetaan maatalousyrittäjälle sähköisenä tai kirjallisena. Ensimmäisen kerran kirjallinen työeläkeote annetaan maatalousyrittäjälle sinä vuonna, kun hän täyttää 20 vuotta. Kirjallista työeläkeotetta ei kuitenkaan anneta, jos maatalousyrittäjä on 2 momentissa tarkoitettulla tavalla valinnut sähköisen työeläkeotteen tai jos hän on käynyt katsomassa sähköisen työeläkeotteen joko lähettämivuonna tai sitä edeltävien kahden kalenterivuoden aikana.

Jos maatalousyrittäjä haluaa työeläkeotteen vain sähköisenä, hänen on valittava sähköinen työeläkeote eläkelaitoksen sähköisessä asiointipalvelussa tai käytävä katsomassa sähköinen työeläkeote verkkopalvelussa vähintään kolmen vuoden välein. Sähköiseen asiointipalveluun kirjautumisessa on käytettävä tietoturvallista ja todisteellista tunnistautumistekniikkaa. Sähköisen työeläkeotteen tarjoaa maatalousyrittäjälle se eläkelaitos, jossa maatalousyrittäjä oli vakuutettu sähköisen työeläkeotteen antamishetkellä tai viimeksi sitä ennen.

Kirjallinen työeläkeote lähetetään muulle kuin 2 momentissa tarkoitettulle sähköisen työeläkeotteen valinneelle Suomessa asuvalle maatalousyrittäjälle kolmantena kalenterivuonna siitä päivästä lukien, kun hän on viimeksi saanut kirjallisen työeläkeotteen tai käynyt katsomassa sähköisen työeläkeotteen verkkopalvelussa. Kirjallinen työeläkeote voidaan antaa maatalousyrittäjälle myös maatalousyrittäjän pyynnöstä. Kirjallisen työeläkeotteen lähettää se eläkelaitos, jossa maatalousyrittäjä oli vakuutettu työeläkeotteen lähettämivuotta edeltäneen kalenterivuoden lopussa tai viimeksi sitä ennen.

Eduskunnan vastaus EV 18/2023 vp

75 c §

Tavoite-eläkeikä työeläkeotteella

Työeläkeote, jossa ilmoitetaan arvio maatalousyrittäjän tavoite-eläkeiästä sekä arvio hänen vanhuuseläkkeensä määrästä tavoite-eläkeiässä, lähetetään muulle kuin osittaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä olevalle maatalousyrittäjälle viimeistään hänen alinta vanhuuseläkeikänsä tai arvioitua alinta vanhuuseläkeikänsä edeltävän kuudennen kalenterivuoden aikana, jollei hän ole aiemmin työeläkeotteen lähettämivuoden aikana käynyt katsomassa arviot sisältävää sähköistä työeläkeotetta verkkopalvelussa. Tämän jälkeen arvio maatalousyrittäjän tavoite-eläkeiästä ilmoitetaan muun työeläkeotteen antamisen yhteydessä.

78 §

Eläketurvan sopeuttaminen yleiseen eliniän muutokseen

Edellä 1 momentissa tarkoitetut ikäraajat määrätään noudattaen työntekijän eläkelain 83 §:ää. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa asetuksella 1 momentissa tarkoitetut ikäraajat vuosittain viimeistään kuukautta ennen sen kalenterivuoden alkua, jona maatalousyrittäjä täyttää 62 vuotta.

138 §

Sovellettavat säännökset

Tätä lakia toimeenpantaessa sovelletaan tässä luvussa säädetyn lisäksi, mitä:

9) työntekijän eläkelain 209 §:ssä säädetään tietojen eteenpäin luovuttajan vastuusta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Laki

merimieseläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan merimieseläkelain (1290/2006) 215 §:n 4 momentin 10 kohta sekä

Eduskunnan vastaus EV 18/2023 vp

muutetaan 3 §:n 2 momentin 4 kohta, 81 a §:n 1, 2 ja 4 momentti, 81 c §:n 2 momentti, 88 §:n 3 momentti, 156 §:n 2 momentti ja 215 §:n 4 momentin 9 kohta, sellaisina kuin niistä ovat 3 §:n 2 momentin 4 kohta, 81 c §:n 2 momentti ja 88 §:n 3 momentti laissa 78/2016, sekä 81 a §:n 1, 2 ja 4 momentti laissa 1457/2011, seuraavasti:

3 §

Työeläkelait

Julkisten alojen työeläkelakeja ovat:

4) eräiden valtakunnassa voimassa olevien julkisten alojen eläkkeitä koskevien säännösten soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annettu maakuntalaki (Ålands författningssamling 2016:76).

81 a §

Työeläkeotteen antaminen

Työeläkeote annetaan työntekijälle sähköisenä tai kirjallisena. Ensimmäisen kerran kirjallinen työeläkeote annetaan työntekijälle sinä vuonna, kun hän täyttää 20 vuotta. Kirjallista työeläkeotetta ei kuitenkaan anneta, jos työntekijä on 2 momentissa tarkoitettulla tavalla valinnut sähköisen työeläkeotteen tai jos hän on käynyt katsomassa sähköisen työeläkeotteen joko lähettämivuonna tai sitä edeltävien kahden kalenterivuoden aikana.

Jos työntekijä haluaa työeläkeotteen vain sähköisenä, hänen on valittava sähköinen työeläkeote eläkelaitoksen sähköisessä asiointipalvelussa tai käytävä katsomassa sähköinen työeläkeote verkkopalvelussa vähintään kolmen vuoden välein. Sähköiseen asiointipalveluun kirjautumisessa on käytettävä tietoturvallista ja todisteellista tunnistautumistekniikkaa. Sähköisen työeläkeotteen tarjoaa työntekijälle se eläkelaitos, jossa työntekijän työsuhde oli vakuutettu sähköisen työeläkeotteen antamishetkellä tai viimeksi sitä ennen.

Kirjallinen työeläkeote lähetetään muulle kuin 2 momentissa tarkoitettun sähköisen työeläkeotteen valinneelle Suomessa asuvalle työntekijälle kolmantena kalenterivuonna siitä päivästä lukien, kun hän on viimeksi saanut kirjallisen työeläkeotteen tai käynyt katsomassa sähköisen työeläkeotteensa verkkopalvelussa. Kirjallinen työeläkeote voidaan antaa työntekijälle myös työntekijän pyynnöstä. Kirjallisen työeläkeotteen lähettää eläkekassa tai se yksityisten alojen eläkelaitos, jossa työntekijän työsuhde oli vakuutettu työeläkeotteen lähettämivuotta edeltäneen kalenterivuoden lopussa tai viimeksi sitä ennen.

Eduskunnan vastaus EV 18/2023 vp

81 c §

Tavoite-eläkeikä työeläkeotteella

Työeläkeote, jossa ilmoitetaan arvio työntekijän tavoite-eläkeiästä sekä arvio hänen vanhuuseläkkeensä määrästä tavoite-eläkeiässä, lähetetään muulle kuin osittaisella varhennetulla vanhuuseläkkeellä olevalle työntekijälle viimeistään hänen alinta vanhuuseläkeikänsä tai arvioitua alinta vanhuuseläkeikänsä edeltävän kuudennen kalenterivuoden aikana, jollei hän ole aiemmin työeläkeotteen lähettämivuoden aikana käynyt katsomassa arviot sisältävää sähköistä työeläkeotetta verkkopalvelussa. Tämän jälkeen arvio työntekijän tavoite-eläkeiästä ilmoitetaan muun työeläkeotteen antamisen yhteydessä.

88 §

Eläketurvan sopeuttaminen yleiseen eliniän muutokseen

Edellä 1 momentissa tarkoitetut ikäraajat määrätään noudattaen työntekijän eläkelain 83 §:ää. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa asetuksella 1 momentissa tarkoitetut ikäraajat vuosittain viimeistään kuukautta ennen sen kalenterivuoden alkua, jona työntekijä täyttää 62 vuotta.

156 §

Eläkekassan vastuu työkyvyttömyyseläkkeestä

Eläkekassa ei vastaa työkyvyttömyyseläkkeestä siltä osin kuin 1 momentissa mainittuna kahdena kalenterivuonna eläkekassassa vakuutetut tämän lain alaiset työansiot alittavat 6 662,23 euroa.

215 §

Sovellettavat säännökset

Tätä lakia toimeenpantaessa sovelletaan tässä luvussa säädetyn lisäksi, mitä säädetään työntekijän eläkelain:

9) 209 §:ssä tietojen eteenpäin luovuttajan vastuusta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Eduskunnan vastaus EV 18/2023 vp

Tämän lain 156 §:n 2 momenttia sovelletaan työkyvyttömyyseläkkeisiin, joissa eläketapahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2024 tai sen jälkeen.

Tämän lain 156 §:n 2 momentissa mainittu rahamäärä vastaa työntekijän eläkelain 96 §:ssä tarkoitetun palkkakertoimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004.

Laki

julkisten alojen eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan julkisten alojen eläkelain (81/2016) 151 §:n 3 momentti ja 163 §, sellaisena kuin niistä on 163 § osaksi laissa 968/2021, sekä
muutetaan 95 §:n 3 momentti, 98 §:n 3 momentti ja 115 §:n 2 momentti seuraavasti:

95 §

Eläketurvan sopeuttaminen yleiseen eliniän muutokseen

Edellä 1 momentissa tarkoitetut ikäraajat määrätään noudattaen työntekijän eläkelain 83 §:ää. Sosiaali- ja terveysministeriö vahvistaa asetuksella 1 momentissa tarkoitetut ikäraajat vuosittain viimeistään kuukautta ennen sen kalenterivuoden alkua, jona työntekijä täyttää 62 vuotta.

98 §

Ensisijaisen etuuden tai eläkkeen muutoksen vaikutus eläkkeen määrään

Eläke tarkistetaan siitä ajankohdasta, josta 1 momentissa tarkoitettu etuus myönnetään tai josta etuuden tai tämän lain mukaisen eläkkeen määrä muuttuu. Jos eläkkeensaajalle myönnetään 97 §:n 1 momentissa tarkoitettu etuus ulkomailta tai sen määrä muuttuu, eläkkeen määrä tarkistetaan sitä seuraavan kalenterikuukauden alusta, jonka aikana Keva saa tiedon tällaisen etuuden myöntämisestä tai muuttumisesta.

115 §

Tavoite-eläkeikä työeläkeotteella

Työeläkeote, jossa ilmoitetaan arvio työntekijän tavoite-eläkeiästä sekä arvio hänen vanhuuseläkkeensä määrästä tavoite-eläkeiässä, lähetetään muulle kuin osittaisella varhennetulla van-

Eduskunnan vastaus EV 18/2023 vp

huuseläkkeellä olevalle työntekijälle viimeistään hänen alinta vanhuuseläkeikänsä tai arvioitua alinta vanhuuseläkeikänsä edeltävän kuudennen kalenterivuoden aikana, ellei hän ole aiemmin lähettämivuoden aikana käynyt katsomassa arviot sisältävää sähköistä työeläkeotettaan verkko-palvelussa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____ .

Laki

Eläketurvakeskuksesta annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Eläketurvakeskuksesta annetun lain (397/2006) 4 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on osaksi laissa 1263/2016, seuraavasti:

4 §

Eläketurvakeskuksen oikeus saada ja käyttää tietoja tilasto-, tutkimus- ja kehittämistoimintaan

Eläketurvakeskuksella on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada 2 §:n 1 momentin 1—3 ja 8 kohdassa tarkoitettua tilasto-, tutkimus- ja kehittämistoimintaa varten tietoja seuraavasti:

1) työeläkelaitoksilta:

a) tarpeelliset henkilön yksilöintitiedot, tiedot henkilön sukupuolesta, kansalaisuudesta, ammatista, äidinkielestä, siviilisäädystä, perhesuhteista, syntymä- ja asuinpaikasta, syntymä- ja kuolinajasta sekä muut näihin rinnastettavat tilasto-, tutkimus- tai kehittämistoiminnan kannalta välttämättömät tiedot;

b) tarpeelliset tiedot henkilön eläke-, etuus- tai korvaushakemuksista ja niihin sisältyvistä tiedoista, henkilölle annetuista eläke-, etuus- ja korvauspäätöksistä, henkilölle myönnytyistä eläkkeistä, etuuksista ja korvauksista ja niiden maksamisesta, henkilön eläke- tai sosiaalivakuuttamista koskevista hakemuksista ja niihin sisältyvistä tiedoista, henkilön eläke- tai sosiaalivakuuttamista koskevista ratkaisuksista sekä muut välttämättömät eläke- ja sosiaaliturvaa, eläke- ja sosiaalivakuuttamista sekä näiden toimeenpanoa koskevat tiedot;

c) tarpeelliset tiedot työtulosuosituksen laskentapalvelun yrittäjälle antamasta työtulosuosituksesta ja eläkelaitoksen yrittäjälle vahvistamasta työtulosta;

d) välttämättömät työntekijän eläkelain 198 §:n 1 momentin 2 kohdan a—c alakohdassa tarkoitettut työeläkelaitokselle eläke- tai etuusasian käsittelyä varten toimitetut henkilöä koskevat tiedot;

2) Ahvenanmaan maakunnan hallitukselta, Kansaneläkelaitokselta, Tapaturmavakuutuskeskukselta, Liikennevakuutuskeskukselta, Potilasvakuutuskeskukselta, lakisääteistä tapaturma- ja

Eduskunnan vastaus EV 18/2023 vp

liikennevakuutusta hoitavalta vakuutusyhtiöltä sekä sosiaalivakuutuksen alalla toimivalta muulta viranomaiselta tai laitokselta:

a) tarpeelliset henkilön yksilöintitiedot, tiedot henkilön sukupuolesta, kansalaisuudesta, ammatista, äidinkielestä, siviilisäädystä, perhesuhteista, syntymä- ja asuinpaikasta, syntymä- ja kuolinajasta sekä muut näihin rinnastettavat tilasto-, tutkimus- tai kehittämistoiminnan kannalta välttämättömät tiedot;

b) tarpeelliset tiedot henkilön eläke-, etuus- tai korvaushakemuksista ja niihin sisältyvistä tiedoista, henkilölle annetuista eläke-, etuus- ja korvauspäätöksistä, henkilölle myönnettyistä eläkkeistä, etuuksista ja korvauksista ja niiden maksamisesta, henkilön eläke- tai sosiaalivakuuttamista koskevista hakemuksista ja niihin sisältyvistä tiedoista, henkilön eläke- tai sosiaalivakuuttamista koskevista ratkaisuksista sekä muut välttämättömät eläke- ja sosiaaliturvaa, eläke- ja sosiaalivakuuttamista sekä näiden toimeenpanoa koskevat tiedot;

c) välttämättömät tiedot henkilön diagnoosin nimestä ja sairausluokituksen koodista;

3) Verohallinnolta:

a) tarpeelliset henkilön yksilöintitiedot, tiedot henkilön sukupuolesta, kansalaisuudesta, ammatista, äidinkielestä, siviilisäädystä, perhesuhteista, syntymä- ja asuinpaikasta, syntymä- ja kuolinajasta sekä muut näihin rinnastettavat tilasto-, tutkimus- tai kehittämistoiminnan kannalta välttämättömät tiedot;

b) tarpeelliset tiedot henkilön työansioista ja työtuloista, työskentelyn ajankohdasta ja määräästä, työskentelyn koko- tai osa-aikaisuudesta sekä ajanjaksoista, jolloin henkilö on ollut poissa työstä;

c) tarpeelliset tiedot henkilön omaan yrittäjätoimintaan perustuvasta ansio- ja pääomatulosta sekä yrittäjätoiminnan muodosta, liikevaihdosta ja muista yrittäjätoiminnan laajuutta kuvaavista seikoista;

d) tarpeelliset tiedot henkilön eläkkeistä ja sosiaaliturvaetuuksista;

4) Finanssivalvonnalta etuudensaajarekisteriin sisältyvät:

a) tarpeelliset henkilön yksilöintitiedot, tiedot henkilön sukupuolesta, kansalaisuudesta, ammatista, äidinkielestä, siviilisäädystä, perhesuhteista, syntymä- ja asuinpaikasta, syntymä- ja kuolinajasta sekä muut näihin rinnastettavat tilasto-, tutkimus- ja kehittämistoiminnan kannalta välttämättömät tiedot;

b) tarpeelliset työttömyysturvaa ja vuorottelukorvauksia koskevat tiedot; sekä

5) Digi- ja väestötietovirastolta tarpeelliset henkilön yksilöintitiedot, tiedot henkilön sukupuolesta, kansalaisuudesta, äidinkielestä, siviilisäädystä, perhesuhteista, syntymä- ja asuinpaikasta, syntymä- ja kuolinajasta sekä muut näihin rinnastettavat tilasto-, tutkimus- tai kehittämistoiminnan kannalta välttämättömät tiedot.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Laki

maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain 5 ja 54 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015) 5 §:n 2 momentti ja 54 §:n 4 momentti seuraavasti:

5 §

Vakuuttamisvelvollisuus

Apurahansaajalle, jolle vahvistetaan maatalousyrittäjän eläkelain 10 a §:n mukainen vakuutus, vahvistetaan samalla samalle ajalle ja samasta apurahansaajan työstä myös tämän lain mukainen vakuutus. Vastaavasti tämän lain mukaista vakuutusta jatketaan sellaisen apurahansaajan osalta, jonka maatalousyrittäjän eläkelain mukaista vakuutusta jatketaan keskeytyksen jälkeen mainitun lain 10 c §:n 2 momentin mukaisesti. Jos apurahansaajan maatalousyrittäjän eläkelain mukaisen vakuutuksen voimassaoloaikaa tarkistetaan mainitun lain 10 d §:n mukaisen yhdistämisen johdosta, myös tämän lain mukaisen vakuutuksen voimassaoloaikaa tarkistetaan vastaavasti. Jos apurahansaajan maatalousyrittäjän eläkelain mukaisen vakuutuksen voimassaoloaikaa tarkistetaan mainitun lain 10 g §:n mukaisesti, myös tämän lain mukaisen vakuutuksen voimassaoloaikaa tarkistetaan vastaavasti.

54 §

Oikeus tapaturmaeläkkeeseen

Sen lisäksi, mitä 2 ja 3 momentissa säädetään, maatalousyrittäjän työkyvyn heikentymistä arvioitaessa otetaan huomioon hänen maatalousyrittäjän eläkelain mukainen työtulonsa, joka on voimassa vahinkotapahtuman jälkeen. Jos maatalousyrittäjän työkyvyn arvioidaan heikentyneen maatalousyrittäjätyössä, maatalousyrittäjällä ei ole oikeutta toistaiseksi myönnettävään tapaturmaeläkkeeseen, jos mainittua työtuloa ei ole pienennetty vahinkotapahtuman jälkeen. Mitä edellä säädetään työkyvyn heikentymisen arvioimisesta ja työtulon pienentämisestä, noudatetaan myös apurahansaajaan, jos apurahalla työskentely on vahingon johdosta vähentynyt vähintään 20 prosenttia.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Laki

valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain 1 ja 9 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) 1 §:n 7 kohta ja 9 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 7 kohta laissa 458/2020 ja 9 §:n 3 momentti laissa 1190/2007, seuraavasti:

1 §

Tässä laissa säädetään alle kolmivuotiaan lapsen hoidon ja opintojen ajalta karttuvasta etuudesta. Etuus maksetaan myönnettäessä eläkettä alla mainittujen lakien nojalla:

7) eräiden valtakunnassa voimassa olevien julkisten alojen eläkkeitä koskevien säännösten soveltamisesta Ahvenanmaan maakunnassa annettu maakuntalaki (Ålands författningssamling 2016:76).

9 §

Edellä 2—4 §:ssä säädettyt rahamäärät vastaavat työntekijän eläkelain 96 §:ssä tarkoitetun palkkakertoimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004. Rahamäärät tarkistetaan laskentahetken tasoon mainitulla palkkakertoimella.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 _____.

Helsingissä 14.11.2023

Eduskunnan puolesta

puhemies

pääsihteeri